

Kasvatus- ja opetustoimen tuottavuustavoitteet

1. Koulupudokkuus – erityistoimenpiteitä tarvitsevat

Yhdistymisen seurauksena pyritään ehkäisemään oppimisen esteitä ja vähentämään erityistoimenpiteiden tarvetta varhaisen puuttumisen ja ennaltaehkäisyn kautta.

1.1. Nivelvaihe esiopetuksesta kouluun

Tavoitteet

- Varhainen lapsen ongelmien havaitseminen ja niihin puuttuminen nopeutuu, joka vähentää kalliin erityisopetuksen ja poikkeusjärjestelyjen määrää.
- Oppilaat ohjautuvat tehokkaammin oikeisiin opetusmuotoihin onnistuneen arvioinnin ja parantuneen tiedonsiirron kautta.
- Erityisosaaminen on joustavammassa ja tehokkaammassa käytössä yli tulosaluerajojen.

Mittari	2008 toteuma	2009 toteuma	2010 ennuste	2011 tavoite	2012 tavoite	2013 tavoite
1. luokalle jäävien määrä	1,37 %	1,15 %	1,10 %	1,06 %	1,00 %	0,80 %
1. luokan aikana tavalliselta luokalta tuettuun opetusmuotoon siirtyvien määrä	0,83 %	0,63 %	0,58 %	0,53 %	0,50 %	0,45 %
Poikkeusjärjestelyiden piirissä opiskelevien %-osuus 1. luokalla	9,24 %	9,15 %	9,10 %	9,05 %	9,00 %	8,95 %

Keinot

- **Ennaltaehkäisy:** Varhaiskasvatuksessa tuetaan aktiivisesti kielellisiä ja matemaattisia valmiuksia sekä sosiaalisia taitoja. Tuetaan lapsen turvallisuuden tunnetta ja myönteisen minäkuvan syntyä.
- **Varhainen puuttuminen:** Tehdään tiivistä yhteistyötä huoltajien kanssa. Tarvittaessa toteutetaan moniammatillinen puuttuminen, seurataan tilannetta suunnitelmallisesti ja jatkuvasti. Toteutetaan mahdolliset erityisratkaisut, kuten kahden paikalla olominen ja pienryhmään sijoittaminen sekä erityislastentarhanopettajan tuki. Arvioidaan tuen oikea määrä.
- **Nivelvaiheyhteistyö:** Järjestetään oppilashuollon tapaamisia ennen koulun alkua ja siirretään tarvittavaa tietoa. Arvioidaan koulumuoto/valmiuksien kartoitus.

Palvelutarpeen muutokset

Päivähoito

- Alle kouluikäisten lasten määrä on kasvava vuoteen 2018 asti (esim. vuonna 2011 n. +60).
- Uudet ja kasvavat asuinalueet vaativat tulevaisuudessa päivähoitopalveluja (esim. Hirvensalo-Kakskerta, Maaria-Paattinen-Moisio, Skanssi).
- Tukea tarvitsevien lasten osuus kasvaa. (Vieraskieliset lasten osuus keskittyy mm. Varissuolla, Lausteella, Halisissa ja Runosmäessä; tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevien lasten perheitä muuttaa Turkuun.)
- Vuorohoidon tarpeen lisääntyminen (kauppojen aukiolot) perheiden halukkuus saada lapsilleen varhaiskasvatuspalveluita (subjektiivinen oikeus päivähoitoon)
- Seutukuntien perheiden halukkuus tuoda lapsia Turkuun päivähoitoon kasvaa.

Perusopetus

- Suomenkielisen perusopetuksen oppilasmäärä laskee vuoteen 2013 asti noin 150 - 200 oppilasta/vuosi, jonka jälkeen lasku selvästi loivenee. Väheneminen on nopeinta vanhimmissa lähiöissä. Samaan aikaan oppilasmäärät nousevat useilla kasvualueilla (esim. Hirvensalo, Haarla, Vähäheikkilä ja Yli-Maaria).
- Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilasmäärä on kasvussa.
- Perusopetuksen luokkakoko/ ryhmäkoko pidetään nykytasolla tai pienennetään ulkopuolisella POP-rahoituksella.
- Tukea tarvitsevista ryhmistä (vieraskieliset, tehostettua tai erityistä tukea tarvitsevat) maahanmuuttajataustaisten oppilaiden osuus jatkaa kasvua ja kohdistuu erityisesti maahanmuuttajavaltaisille alueille Itä-Turun alueella.
- Uudet rakentuvat asuinalueet tarvitsevat lähipalveluina perusopetuspalveluja.

1.2. Nivelvaihe peruskoulusta toiselle asteelle

Tavoitteet

- Peruskoulun jälkeinen koulutustakuu toteutuu lisäämällä aloituspaikkoja mm. tulosalueiden välisellä aloituspaikkojen uudelleen järjestelyllä, lisäämällä työssä oppimisen määrää ja yksilöllistämällä opintoja.
- Koko toisen asteen kattava opintotarjotin saadaan joustavaan käyttöön.
- Kolmoistutkintojen toteutuksen kehittäminen käynnistetään siten, että opinnot aloitetaan lukuvuonna 2012/2013.
- Erityistukea tarvitsevien opiskelijoiden varhainen tunnistaminen tehostuu ja tukiprosessia voidaan tehostaa tulosalueiden välillä.
- Aikuiskoulutuksen tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään pysyy korkeana.
- Turun kaupungin saama ammatillisen koulutuksen tuloksellisuusraha pysyy korkeana vertailtuna muihin suuriin koulutuksen järjestäjiin.

Mittari	2008 toteuma	2009 toteuma	2010 ennuste	2011 tavoite	2012 tavoite	2013 tavoite
Peruskoulun keväällä päättäneistä jatkaa II asteella samana syksynä (koulutustakuu)	ei tietoa	92,20 %	93,57 %	97 %	97 %	97 %
Tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työhön tai jatko-opintoihin	TAI 76 % Aiku 91 %	TAI 82 % Aiku 93 %	TAI 77 % Aiku 93 %	TAI 80 % Aiku 90 %	TAI 80 % Aiku 90 %	TAI 80 % Aiku 95 %
Ei läpäissyt, ei töissä, ei jatko-opinnoissa (uusi valtakunnallinen mittari)	tietoa ei kerätty	tietoa ei kerätty	TAI & Aiku 5,9 %	TAI ja Aiku 5,9 %	TAI ja Aiku 5,9 %	TAI ja Aiku 5,5 %
Erityistoimenpiteiden kohteena olevien opiskelijoiden osuus	tietoa ei kerätty	tietoa ei kerätty	TAI 8,5 %	TAI 8,5 %	TAI 10 %	TAI 10 %
Kuuden kaupungin tuloksellisuusrahan vertailuryhmä (1000 €)	Ylläpitäjän valtion- osuuteen	Ylläpitäjän valtion- osuuteen	Ylläpitäjän valtion- osuuteen	Ylläpitäjän valtion- osuuteen	Ylläpitäjän valtion- osuuteen	Ylläpitäjän valtion- osuuteen
Espoo	0	0	0	0		
Helsinki	0	277	168	0		
Oulu	223	741	1172	1335		
Tampere	458	139	27	1666		
Turku	757	1489	1092	2118	2 parhaan joukossa	2 parhaan joukossa
Vantaa	0	141	158	294		

Keinot

TAI/nuoret

- Kehitetään ja lisätään opintojen aikaista työssä oppimista.
- Otetaan käyttöön opiskelijoiden työnhakuvalmiuksien uudet toteutusmallit
- Kehitetään paikallisesti ja maakunnallisesti nuorten ohjausprosessia sekä sopimusjärjestelmää

tutkinnon osien joustavasta suorittamisesta.

- Yhdenmukaistetaan toimintoja ja aikatauluja toisen asteen joustavan kurssitarjottimen aikaansaamiseksi.

Lukio

- Kehitetään ja keskitetään toisen asteen opiskelijahuoltoa.
- Luodaan toiselle asteelle yhteinen kurssitarjotin.
- Kehitetään paikallisesti ja maakunnallisesti nuorten ohjausprosessia.

Aikuiskoulutus

- Toteutetaan määrällistä ja laadullista koulutustarpeen ennakointia.
- Tehostetaan hakijoiden ohjausta ja neuvontaa sekä kehitetään opiskelijavalintaa.
- Uudistetaan opiskelijan/tutkinnon suorittajan ohjaus ja tukipalvelut

Palvelutarpeen muutokset

Vuonna 2010 seutukunnan 16-vuotiaiden ikäluokka on 3650 henkeä. Ikäluokka pienenee 400 hengellä vuoteen 2014. Turun osuus pudotuksesta on 300.

Lukio

- Nuorten opiskelupaikkojen tarve ja vetovoimaisuus ovat muutoksessa. Ikäluokan koulutustarpeen ennakkoinnin lisäksi, lukioyksiköiden aloituspaikat, tuleva määrä ja koko riippuvat koko kouluverkon uudistamisen etenemisestä.
- Uusi opetussuunnitelma, uudet kurssit ja vastaavasti mahdollisesti opetussuunnitelmasta väistyvät kurssit vaikuttavat tehtäviin ratkaisuihin ja opettajien työllisyyteen.
- Ylioppilaskirjoitusten muuttuminen tietokonepohjaisiksi luo paineita lukioden tietotekniselle lisäpanostukselle. Tarvittavien tietokoneiden määrä kasvaa ja tietoverkon siirtonopeuksia on mahdollisesti lisättävä.

TAI/nuoret

- Nuorten ammatillista koulutusta tulisi Turussa lisätä suhteessa lukiokoulutukseen. Koko maassa yli puolet peruskoulun käyneistä hakeutuu ammatilliseen koulutukseen, kun Turussa luku oli 38 % (2010). Turussa yli 90 % ensisijaisista hakijoista pääsee lukioon, kun Turun ammatti-instituutin nuorten koulutukseen pääsee noin 65 % ensisijaisista hakijoista.
- Eläköityvien ikäluokkien työvoimasta poistuminen korostaa ammatillisen koulutuksen volyymin kasvattamista. Turun seutukunnan väestöennusteen ja ammattirakenne-ennusteen perusteella nuorten perustutkimäärätarve on 3900 vuosiopiskelijaa tarkasteluajanjaksona.
- Ikäluokan nuorista noin 10 % tarvitsee erityistä tukea.
- Maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden osuuden tulisi vastata väestöpohjaa.
- Ammatillisen koulutuksen monialaisuus edellyttää alakohtaisia erityistiloja, koneita ja laitteita.
- Tarve oppisopimuskoulutukseen kasvaa.
- Ammatillisen koulutuksen järjestäjäverkon vauhdittamishankkeen eteneminen maakunnassa vaikuttaa tehtäviin ratkaisuihin.

Aikuiskoulutus

- Ammatillisen aikuiskoulutuksen kysyntä on Turussa selvässä kasvussa, johtuen käynnissä olevasta elinkeinoelämän rakennemuutoksesta ja työllisyystilanteesta.
- Aikuiskoulutuksen tutkintotavoitteinen koulutustarve nousee, koska ylioppilaiden suma tulisi purkaa.
- Koulutustason noustessa painopiste siirtyy ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin. Paikkoja tarvittaisiin lisää oppilaitosmuotoiseen ja oppisopimuskoulutukseen vähintään 100 paikkaa.
- Työttömyyden kasvu ja suurten ikäluokkien eläköityminen pitävät yllä tarvetta työväenopistojen koulutustarjontaan.
- Maahanmuuttajien nouseva osuus kohdistaa aikuiskoulutukseen selviä kasvupaineita.
- Aikuiskoulutuksen tulee menestyä kilpailutettavien koulutusten toteuttajana esim. yritysten

henkilöstön uudelleen- tai täydennyskoulutuksissa.

- Turussa aikuisväestön koulutustasoindeksi on alhaisempi kuin esim. Tampereella.

2. Tilojen käyttö

Tavoitteet

- Saavutetaan taloudellisia säästöjä käyttökuluissa ja investoinneissa tarkistelemalla jatkuvasti koko hallintokunnan palveluverkkoa huomioiden myös seudullisuus.
- Kunkin tilaratkaisun kohdalla harkitaan erikseen tilaomistukseen liittyvät kysymykset.
- Haetaan joustavia tilankäytön ratkaisuja lähipalveluihin sekä keskittämällä toisen asteen koulutusta synergiaetujen saamiseksi.
- Heikkokuntoisista tiloista luopuminen parantaa henkilökunnan työn tuottavuutta ja vähentää sairauspoissaoloja.
- Hallinnon työn tuottavuus nousee keskittämällä hallinto yhteen toimitilaan.

Mittari	2008 toteuma	2009 toteuma	2010 ennuste	2011 tavoite	2012 tavoite	2013 tavoite
säästöt käyttökuluissa €			100.000 €/vuosi	300.000 €/vuosi	300.000 €/vuosi	300.000 €/vuosi
kiinteistökustannus € / asiakas	vaka: ei tietoa perus: 1180 € lukio: 773 € TAI 1584 €	vaka: 1149 € perus: 1217 € lukio: 780 € TAI 1771 €	vaka: 1180 € perus: 1240 € lukio: 790 € TAI: 1700	vaka: 1215 € perus: 1280 € lukio: 800 € TAI 1700	vaka: 1250 € perus: 1325 € lukio: 815 € TAI 1900 €* TAI 1900 €*	vaka: 1285 € perus: 1365 € lukio: 830 € TAI 2000 €
Tilojen käytön seuranta- järjestelmän on luotu (kyllä/ei)				yläkoulut, lukio, ammatillinen opetus	kaikki vuoden loppuun mennessä	kaikki
Hallinto (virasto) keskitetty yhtenäisiin tiloihin				Päätös yhteisiin tiloihin siirtymisestä tehty	Toimitaan yhtenäisissä tiloissa	Toimitaan yhtenäisissä tiloissa

*Logistiikkakeskuksen uudet tilat

Keinot

- Esiopetusryhmiä siirretään koulujen tiloihin. 2013 mennessä säästöt käyttökuluissa yhteensä noin 300.000 euroa/vuosi verrattuna lähtötilanteeseen. Säästöt investoinneissa ovat noin 5-7 milj. € lähtötilanteeseen verrattuna (=kahden päiväkodin verran).
- Tilojen käytön seurantarjestelmä on luotu ja käyttöön otettu vuoden 2012 loppuun mennessä.
- Toteutetaan yhteistä tilankäytön tehostamissuunnitelmaa ja jatkuvaa palveluverkon uudistamista.
- Hallinto pyritään keskittämään yhtenäisiin tiloihin vuoteen 2012 mennessä.

3. Henkilöstön määrä

Hallintohenkilöstö

Henkilöstön määrälle asetetaan tuottavuustavoite ns. hallinnollisen henkilöstön osalta (muu kuin kasvatus-, opetus- ja oppilashuoltohenkilöstö). Rehtorit kuuluvat hallinnolliseen henkilökuntaan, mutta lainsäädännön mukaan jokaisessa koulussa on oltava rehtori, joten rehtoreiden määrään vaikuttavat ainoastaan kaupunginvaltuuston johtosääntömuutokset. Myöskään päiväkodin johtajat eivät kuulu tässä tarkastelussa hallinnolliseen henkilökuntaan. Tavoite on, että eläköityivistä tai muuten vapautuvista paikoista täytetään noin 2/3. Hallinnollisen henkilöstön osalta tämä tarkoittaisi reilun prosentin vuosittaista vähentymistavoitetta.

Mittari	2010	saavuttaa laskennallisen eläkeiän 2010 - 2012 (henkilöä)	2012 htv-tavoite koko hallinto-kunnan hallinnolle	saavuttaa laskennallisen eläkeiän 2013- 2016 (henkilöä)	2016 htv-tavoite koko hallinto-kunnan hallinnolle
Hallinnon htv; virasto	84 htv	3		6	
Hallinnon htv; varhaiskasvatus	15 htv	1		2	
Hallinnon htv; perusopetus	28 htv	0		3	
Hallinnon htv; lukio	17 htv	1		1	
Hallinnon htv; ammatillinen koulutus	10 htv	1		2	
Hallinnon htv; aikuiskoulutus	9 htv	2		1	
Yhteensä hallinnon htv; koko hallintokunta		8	- 3	15	- 5

Kasvatus- ja opetushenkilöstö sekä muu opetuksen tuki

Kasvatus- ja opetushenkilöstön määrä on suoraan suhteessa:

- oppilas/lapsi määrään/palvelun kysyntä
- ryhmäkokoo/palvelun kysyntä
- aikuiskoulutuksessa tuotettavaan koulutukseen (ulkopuolinen tilaaja)
- opetettavien tuen tarpeeseen
- ryhmäkokojen pienentämiseen mahdollisesti saatavat erityisavustukset kasvattavat opetushenkilöstön määrää
- perustettaviin palvelukeskuksiin siirtyviin henkilöihin

Kaupunginhallitus on 18.10.2010 päättänyt, että hallintokuntien tulee päivittää vuoden 2011 työvoiman käyttöä koskevat suunnitelmansa välittömästi talousarvion hyväksymisen jälkeen. Suunnitelmat on laadittava niin, että ne on toteutettavissa hallintokunnalle hyväksytyn talousarvion puitteissa.

Opetushenkilöstön määrän kehittymistä seurataan tulosalueittain.

Mittari	2010 (luvut ovat alustavia laskelmia)	saavuttaa laskennallisen eläkeiän 2010 - 2012 (henkilöä)	saavuttaa laskennallisen eläkeiän 2013- 2016 (henkilöä)
Kasvatus- ja opetushenkilöstön htv; varhaiskasvatus	1308 htv	67	152
Kasvatus- ja opetushenkilöstön htv; perusopetus	1273 htv	112	157
Kasvatus- ja opetushenkilöstön htv; lukio	318 htv	15	22
Kasvatus- ja opetushenkilöstön htv; ammatillinen koulutus	387 htv	35	56
Kasvatus- ja opetushenkilöstön htv; aikuiskoulutus	84 htv	4	6
Yhteensä kasvatus- ja opetus- henkilöstön htv; koko hallintokunta	Varmistetaan alkuvuodesta 2011	Varmistetaan alkuvuodesta 2011	Varmistetaan alkuvuodesta 2011

4. Hallinnon yhdistyminen – parantuneet työprosessit ja tietotaito

Tavoitteet

- Hallinnon yhdistäminen tuottaa tehokkaampia ja laadukkaampia asiantuntijapalveluja kaikille tulosalueille sekä mahdollistaa johdon työskentelyn.

- Yhteiseen hallintoon siirtyminen mahdollistaa osaamisen joustavan käytön ja vähentää hallinnon kasvupaineita sekä luo toimivan varahenkilöjärjestelmän.
- Uuden teknologian tarjoamat mahdollisuudet hyödynnetään hallinnossa, opetustyössä ja asiakaspalvelussa.

Mittari	2008 toteuma	2009 toteuma	2010 ennuste	2011 tavoite	2012 tavoite	2013 tavoite
Hallinnon kustannukset € /oppilas tai hoidossa oleva lapsi	TAI 396 € vaka 181 € lukio 476 €	TAI 841 € *) vaka 189 € lukio 449 €	TAI 800 € vaka 180 € lukio 440 €	TAI 800 € vaka 180 € lukio 430 €	TAI 780 € vaka 180 € lukio 420 €	TAI 760 € vaka 180 € lukio 410 €
Sopimusohjausjärjestelmä on otettu käyttöön				käytössä	käytössä	käytössä
Tuotannon resurssitaulukot (palveluiden tuotteistus) on luotu				käytössä	selvitetään tuotteiden vienti SAP-järjestelmään	käytössä SAP-järjestelmässä
Viraston uusien prosessien eteneminen; yksiköiden/vastuualueiden tukipalveluiden ylösajo				tavoitteet asetettu ja osaamiskartoitus tehty	yksiköt tuottavat palveluja	yksiköt tuottavat palveluja
Hallinnon yhdistymisestä tehdään kh:lle erillinen selvitys				selvitys tehty 12/2011 mennessä		

*)Yhteisten toimintojen ja hallinnon välillä on tehty teknisiä siirtoja vuosien 2008 - 2009 välillä mm. Kuel- ja varhemaksut. Kustannuksia on myös kohdennettu laajemmin aiheuttamisperiaatteella.

Keinot

- Sopimusohjausjärjestelmä on otettu käyttöön 2011. Palvelujohtaja tarkastelee seutukunnallisesti tarjontaa ja päällekkäisyydet poistetaan. Ydinprosesseja johdetaan.
- Tavoitteet viraston yksiköiden/vastuualueiden työprosesseille ja käytännöille kuvataan sekä suoritetaan osaamiskartoitus. Yksiköiden/vastuualueiden vetäjät vastaavat johtoa ja tulosalueita tukevien työtapojen uudistamisesta.
- Tuotteistaminen on suoritettu yhteisesti sovittujen periaatteiden mukaisesti ja tuotannon resurssitaulukkoja käytetään osana johtamista.
- Tietotekninen osaaminen ja teknologia hyödynnetään tehokkaammin
 - o etäopetus
 - o sähköinen asiointi
 - o henkilöstö koulutetaan käyttämään järjestelmiä monipuolisesti
 - o järjestelmien tehokas ja laajempi hyödyntäminen koko hallintokunnassa